ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԱ. Կ. ՊՕԼԻՍԻ 10 ՓԱ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՐԳԵՑՔԻ ԵՒ ԱՄԲՈՍՏՔԱԿԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՇԱԲԱՆ 18 ՈՒՐԲԱԹ 28 ՈՅԵՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ՀՈՒՏԵՄԲԵՐ 10 ԹԻՒ 1051

Ա Զ Գ Ա Ց Ի Ն

Մեծապատիւ երեսփոխան էֆէնտի.

Ազգային երեսփոխանական ժողովոյ վաթսուն և եօթնեւորդ դումարման համար նոյն ժողովոյ պատկառելի դիւանէն ուղղեալ հեռեւեալ որոշումն ընդունելով կը փութամք զայն իւր ամբողջութեամբ ուղղել առ Ձեզ, իբրև հրաւիրագիր, և խնդրել որ բարեհաճիք գալ ժամ 6ին և Ձեր նուիրական պարտաւորութիւն սրտի մտօք կատարել, նպատակ ունենալով ազգին սէր միութիւն և խաղաղութիւն. առ որ յամենայն սրտէ ցանկացող

1873 Սեպտ. 25 Գ. Կ. Խ.
ի պատրիարքարանի Հայոց
Կոստանդնուպոլիս

Պոլիս 22 Սեպտ. 1873

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր.

Ազգային Ընդհանուր ժողովոյ վերջին նիստին դռնփակ ըլալը խնդրող երեսփոխանաց դիւանին մատուցած հանրագրին առթիւ ծագած անհամաձայնութիւնը, ժողովին սովորական դումարման արգելք յարուցած ըլլալով, դիւանս Ձեր Սրբազնութեան հետ խորհրդակցելէ ետև, որոշուած էր նախ այդ անհամաձայնութեան բուն չարժառիթը վնտռել, և եթէ կարելի է բառնալ և ապա դռներուց կամ դռնփակ նիստ ընելու որոշումն ընել։

Հետևապէս դիւանս սոյն խնդրոյն վրայ իրարմէ տարբեր կարծիք ունեցող երեսփոխաններէն չատերուն հետ մտերմաբար բանակցելէ ետև, այսօր երկանիկ կը համարի զինքը. Ձեր Սբբազնութեան հաղորդելու թէ հանրագրէն ստորագրող երեսփոխանք հանդիսական ժողովրդեան ճնշումէն ազատ ձնալու միտք և դիտաւորութիւն ունեցած չէն, այլ արդի Ազգային խնդրոյ բնութենէն հարկադրեալ ուզած են ապահով ժողով ընել, որ քան ինքեան ալ աւելի երաշխաւորութիւն կը ծայէ բարեկարգութեան.

Ապ՛ քանի որ հանրագրին առարկող երեսփոխանաց պիտառութիւնն չարաշահ մեկնութիւն է ալ անհամաձայնութեան բուն չարժառիթը, և միւս կողմէն հանրագրէն չտարազրող երեսփոխանք ալ յայտարարած են թէ դռնփակ նստի սկզբունքին դէմ չեն, այլ հանրագրին նպատակին վերջնական պատճառին համար միայն չէին կրնար ընդունիլ զայն, կը յուսանք որ մեր այս յայտարարութեան անկեղծութեանը վրայ ոչ ոք տարակուսելու առիթ կունենայ, և յուզեալ մտքերն հանդարտելով երեսփոխանք միահամուռ կը յիշեն իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը, և ազգին արդի վիճակին մէջ խնդրոյն բնական պահանջումը նկատողութեան առնելով ամենքն ալ կը համաձայնին յառաջիկայ նիստին դռնփակ ըլլալուն կարևորութեանը վրայ, զոր դիւանը՝ ի պաշտօնէ իրեն իբր որոշում պարտք կը համարի առաջարկել Ձեր Սրբազնութեան,

Խնդրելով միանգամայն, որ եթէ Ձեր Սրբազնութիւնն ալ կը հաւանի դիւանին այս առաջարկութեանը, բարեհաճի բոլոր եպեսփոխանները հրաւիրել մասնաւոր նամակաւ՝ ի դռնփակ ժողով՝ յառաջիկայ ուրբաթ օր 28 սեպտեմբերի, Ղալաթիոյ եկեղեցին. Նեփակեալ խնդրոյ կարգին համեմատ ատեանը բացուելու պայմանաւ։

Մնամք որդիական ակնածու յարգանօք

Խոնարհ ծառայք

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱՏԵԱՆ
Ս. ԱՍԼԱՆԵԱՆ
ՏԻԳՐԱՆ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ
Գ. ՊԱՌՆԱՍԵԱՆ

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ ՍԵՊՏ. 28 Ի ԱՏԵՆԻՆ

1. Վաւերացումն նախորդ ատենագրութեանց։

2. Վաւերացումն նորընտիր երեսփոխանաց։

3. Հրաժարումն փաղ, ժողովոյ անդամոց։

4. Սահմանադրական անգործադրելի հատուածք որոնցմէ ընդհանուր ներքին յայտնումն՝ ի դիմաց Ս. Գաւարիւրքին, Ասենապետ Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ

ՏԻԳՐԱՆ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

Մասին իւր երեկուան թուոյն մէջ երեսփ. ժողովոյ հրաւէրին վրայ հետևեալ դիտողութիւնը կընէ.

«Մեք արդէն այս խնդրոյն նկատմամբ բրած չանազան դիտողութիւններնուս մէջ միշտ բողոքած ենք ոչ թէ դռնփակ նստին՝ այլ անոր համար ցուցուած պատճառին դէմ. Ուստի հիմա քանի որ պատճառը վերնալով ազգը իւր առաջին պատուոյն մէջ կը դանէ զինքը, խնդիրն ըստ մեզ լուծուած կը համարուի.

Թէև այս պաշտօնական յայտարարութեան մէջ դռնփակ նստի պատճառ խնդրոյն բնութիւնը ցուցուած է առանց բացատրութեան, բայց և այնպէս կը յարդենք այս յայտարարութիւնը, վստահ ըլլալով որ Դիւանն այս մասին արժան եղած բացատրութիւնը կուտայ Ընդհանուր ժողովոյ մէջ. ուստի հրաւէր կը կարդանք բոլոր յառաջադիմական և օրինասէր երեսփոխանաց որ իրենք ալ յարդելով Դիւանին այս յայտարարութիւնը, բարեհաճին ներկայ գտնուիլ յառաջիկայ նստին։

Միևնոյն թիւ մասիսի մէջ Ֆ. ստորագրութեամբ յօդուած մը կ՚ելլէ հետևեալ խօսքերը կուղղէ առ Ազգ. ժողովոյ դիւանն, որոյմէ կրնայ դիւրաւ հասկցուիլ թէ՝ դռնփակ նիստ առաջարկելը բնաւ ազգը անպատուել չէ եղեր, այլ ազգին չահերը երբեմն դռնփակ նիստ կը պահանջեն եղեր և 61 երեսփոխանք ալ առոր համար դռնփակ նիստ առաջարկեր են։

Ներսէս վրդ. Մինախեթլեան

Ներսէս վրդ. Մինախեթլեան ծնած է 1869 Յունուար 31-ին Կ. Պոլիս։ Իր տատը Ներսէս վրդ. Մինախեթլեան ծնած է

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՕՐԱԹԵՐԹ ԹԻՒ 53
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՐՈՋ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՑԵ ԵՒԼԿ ՓԱՓ 7

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Հայկական հարցի մասին ամենաշատ խոսուն ապացոյցը այն է, որ ամէն անգամ, երբ Եւրոպայի դիւանագիտական շրջանակներում խօսք է լինում Թուրքիայի ներքին կացութեան մասին, հայկական հարցը ինքնին առաջ է գալիս։ Ամէն անգամ, երբ Եւրոպայի մամուլում կամ հասարակական կարծիքում խօսք է լինում Թուրքիայի ներքին կացութեան մասին, հայկական հարցը ինքնին առաջ է գալիս։ Ամէն անգամ, երբ Եւրոպայի մամուլում կամ հասարակական կարծիքում խօսք է լինում Թուրքիայի ներքին կացութեան մասին, հայկական հարցը ինքնին առաջ է գալիս։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ 1873 ՏԱՐՒՈՑ

1,388,889 ԹԱՐՁԱՑՈՄՍ ՎՃԱՐԵԼԻ ԱՌ ՈՒՆՕՂՄ

Ցարեկան տոկոս բերելով Անգղիական ոսկի 1 ֊ 4 Շիլին, կամ Օսմանեան ոսկի 1 ֊ 32 և կամ 30 Ֆրանք՝ վճարելի վեր ամիսն անդամ մը ի 1 Ապրիլ, և ի 1 Հոկտեմբերի.

Փոխարկիչը սկսեալ Հատուցում 20 Անգղ, ոսկի կամ 22 Օսմանեան ոսկի, և կամ 500 Ֆրանք 33 տարուան մէջ վերջանալով վճռակահանութեամբ.

Վճռակահանութիւնները պիտի կատարուին ի Լոնդրա ՍՍՍՏԷՔ ԴՐԼՏԻ ՄՕԳԻԼԻԼ ի կեդրոնատեղին, ամեն տարի Մարտ 5ին և Սեպտեմբերի 5ին.

Վճռակահանութիւնէն եղնող Պարտատոմսերուն փոխարէնը տիրոջ հատուցած հետեւեալ Ապրիլ ամսոյ 1ին և Հոկտեմբեր ամսոյ 1ին Պարտատոմսերուն չրջաբերութեան հանուած դինն է **58 1/2** 0/0 Յոկտ. 1 1873 Հոկտ. 1 էն սկսեալ

ՎՃԱՐԵԼԻ				
5	0/0	Ստորագրութեան միջոցին	5	0/0
14 1/2	0/0	Բաշխման առեն	14 1/2	0/0
10	0/0	1873 Դեկտեմբեր 2ին	10	0/0
10	0/0	1874 Յունվար 2ին	10	0/0
10	0/0	1874 Փետրվար 2ին	10	0/0
9	0/0	1874 Ապրիլ 1ին, այն թուականին լրացած 15 Յու. կարօնը զեղչելով	6	0/0
58 1/2	0/0			

Վճարելի իրական դումարն է 55 1/2 0/0

Իւրաքանչիւր Պարտատոմսի համար վճարելի 1 Անգղիական ոսկի 4 շիլին, կամ 1 ֊ 32 Օսմանեան ոսկի և կամ 30 Ֆրանք տոկոսը՝ չրջաբերութեան դինն 10 0/0 էն առնելի չափ մը կը ներկայացնէ. Ամբողջ գլխաւորին հատուցումէն յառաջեկած չահը (բրիմ) ալ միատեղ հաշուելով 12 0/0 ի դրեթէ կը հասնի.

Շրջաբերութեան դինը 54 1/2 00 պիտի զեղչուի այն Ստորագրողաց համար, որոնք բաշխման առեն ամբողջը մինչեւ վճարել կ'ուզեն. Միւս Ստորագրողներն ալ կրնան վերջին վճարմանց ժէկը կամ առելին տարեկան 6 0/0 զրամագլուխով արդէն ժամանակէն առաջ հատուցանել.

Յոխոտաց կարօններն և վճռակահանութիւնէն եղնող Պարտատոմսերուն գլխաւորը ոսկի դրամով պիտի հատուցուին ի Կոստանդնուպոլիս, Լոնտրա և Բարիզ.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ուսոյ սոյն փոխառութեան իբրև առաջնահերակայ երաշխաւորութիւն, և մինչև որ Գանձատոմսերուն հատուցմանը յատկացուցեալ նախընթաց այդ հատոյքներն դադարին առ այդ իբր ապահովութիւն համարուելէ, ատոնց տեղ ալ Օսմանեան Կայսերական կառավարութիւնը հետեւեալ հատոյքները կը յատկացնէ, ատոնք բնա՛ւ ուրեք պարտքի մը փոխարէն սահմանուած չ'ըլլալով որք են՝

1 ն. Էրզրումի, Ալաշկերտի, Տրխոլայ Կրէտէի, Տիարպէքիրի և Շէֆտարայի տուրքերուն	Օսմ. Ոսկի	600,000
2րդ. Թամուղի (կալուածական ստացուածոց առուծախի տուրց) հատոյքը	»	500,000
3րդ. Եպիրոսի հարկայ հատոյքին քառորդը	»	850,000
Գումար	Օսմ. Ոսկի	1,950,000

Ըստ 8րդ. յօդուածի Պայմանագրութեան, իբր երաշխաւորութիւն ցոյց արուած հատոյքից արդիւնքը, ներկայ փոխառութեան տոկոսաց և դլխավճարուց հատուցմանը հարկ եղած դումարին հաւասար չափովը, իրաքանչիւր պայմանաժամին երեսուն օր յառաջ, սոյն փոխառութեան պայմանագրացը և համաձայնեալ ներկայացուցիչներուն ձեռքը պիտի յանձնուի ի Կ. Պոլիս

Պայմանագրութեան 7րդ յօդուածն այսպէս կը սահմանէ.

«Ներկայ փոխառութեան հատուցումն և տոկոսաց վճարումն ապահովելու համար Օսմանեան Կայսերական կառավարութիւնն, ցայ'ի իր ուենեցած ուղղակի և ընդհանուր երաշխաւորութեան, ներկայ փոխառութեան պայմանաժամուն մինչև լրումը իբրև առ այս և եր սահմանեալ ապահովութիւն՝ հետեւեալ հատոյքները կը յատկացնէ, որք են՝

1ն. Դանուբի կուսակալութեան տասանորդաց տուրքը	Օսմ. Ոսկի	1,200,000
2րդ. Անատոլուի ոչխարաց տուրքը (աղնամ)	»	750,000
3րդ. Կ. Պոլսոյ Ծխախոտի մենաւաճառութեան հատոյքին յատկացած մասը	»	300,000
4րդ. Էնկիւրիի կուսակալութեան տասանորդքը	»	150,000
Գումար	Օսմ. Ոսկի	2,400,000

Սակայն վերոյիշեալ երաշխաւորութեանց 1ն. և 2րդ. մասերը կազմող տուրքերը, որք 1,950 000 Օսմ. ոսկիի գումար մը կը ներկայացնեն, արդէն 1872 ին եղած Գանձատոմսերուն պիտոյից չատուկ ցոյց արուած ըլլալով, սոյն Գանձատոմսերուն՝ ըստ որոշեալ ժամանակին և ծանուցեալ պայմանաց՝ չնչման չափովը տակաւին պիտի համարուին ներկայ փոխառութեան:

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԲԱՑՈՒԻ

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ . . . . . ԴՐԼՏԻ ԺԷՆԷՐԱԼ ՕԹՕՄԱՆԻ ՊԱՆՔԱՆ
Ի ԼՈՆԴՐԱ . . . . . ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ
Ի ԲԱՐԻԶ . . . . . ԴՐԼՏԻ ՄՕԳԻԼԻԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

1873 Հոկտեմբեր 8 Ուրբաթ օրէն սկսեալ 9 Հինդշաբթի և 10 Ուրբաթ օրերը.

Ստորագրութիւնը մի և նոյն միջոցին ՈՒՐԻՇ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑ մէջ ալ բացուած պիտի ըլլայ:

Եթէ ստորագրեալ Պարտատոմսերուն ներկայացուցած դումարը՝ փոխառութեան ամբողջ դումարէն աւելի ըլլայ, ստորագրութեանց քանակութիւնները համեմատաբար պիտի զեղչուին:

Ստորագրողաց առաժամանակեայ բաժնեմասերը պիտի արուին, վճարման ատացագրոյ հետ փոխանակելով զանոնք, բաշխման միջոցին:

Վերջնական բուն բաժնեթղթերն պիտի յանձնուին ի Բարիզ, ի Լոնտրա կամ ի Կոստանդնուպոլիս ըստ ընտրանաց առաժամանակեայ բաժնեթղթոցն ունեցողներուն:

Եթէ վերջնական բուն բաժնեթղթերն մինչև յառաջիկայ Մարտ ամիսը պատրաստ չ'ըլլան, 1874 Մարտի 5ին վճռակահանութիւնը՝ 1874 Սեպտեմբերի 5ի վճռակահանութեանը հետ միատեղ պիտի կատարուի:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 8 Հոկտեմբեր 1873

Ստորագրեալ բաժնից նախնական վճարումն Օսմանեան ոսկին Անգղիական ոսկւոյ հետ 100 ընդ 110 ի փոխանակութեան հաշուով պիտի կարգադրուի առ այժմ, վերջնական կարգադրութիւնը, բաշխման միջոցին, Լոնտրայի վրայ տես ի փոխանակութեան դնոյն հանգամայ կատարուելով.

Կանոնագրութեան պատճէնը և ստորագրութեան համար հարկ ըլլալիք թղթերն ստանալու համար

ԴՐԼՏԻ ԺԷՆԷՐԱԼ ՕԹՕՄԱՆ
Թիւ 13 Ձէյմ Փողոց Վաշմհամ

պէտք է դիմել առ սոյնքան